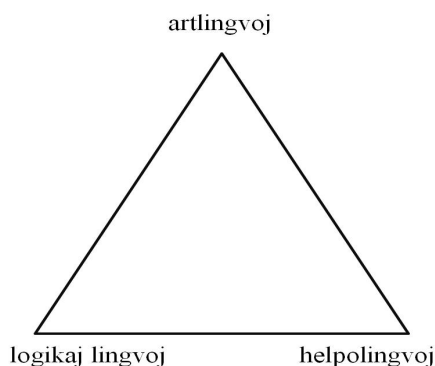

5.13. Claudio Gnoli (1997)

Li estas humanisto-sciencisto, instruisto pri bibliotekscienco, profesoro ĉe la Universitato de Pavia, Italio. Claudio Gnoli provis krei triangulon, sur kiu eblas pli libere lokigi la planlingvojn. La subgrupoj estas: artaj lingvoj, logikaj lingvoj kaj helplingvoj. *Artaj lingvoj* ne celas esti interlingvoj, ili servas por arta plezuro aŭ humura efiko. Ili estas ofte kreataj por koncerna libro, poemo, filmo, ludo k.s. Bona ekzemplo estas *la Klingona*, fikcia lingvo kreita de Marc Okrand por la filmindustria kompanio Paramount. Ĝin parolas la klingonoj, eksterteruloj aperantaj en la filma kaj televida serio «Star Trek». *Logikaj lingvoj* estas tiuj artefaritaj lingvoj, kiuj rekoneble baziĝas sur ege logikaj principoj, ekzemple la (Toki pona), de Sonja Elen Kisa, publikigita en la interreto en 2001. La vortoj estas elektitaj laŭ la filozofio de taoismo: vivi simple sen la komplikoj de la moderna vivo. Ekzistas la baza gramatiko kaj sume 123 vortoj per kiuj eblas esprimi ĉion esencan. Alia ekzemplo estas Loglano (Loglan, mallongigo el Logical Language), kreita en 1955 de James Cooke Brown por testi la hipotezon de Sapir-Whorf, ke la lingvo influas pensadon. Loglan estis komputile plibonigita, nun ekzistas malgranda lingvokomunumo kaj literaturo. «Logical Language Group» ellaboris version nomatan Lojban inter 1987-1997. Pluaj logikaj lingvoj estas ekz. AllNoun, CycL, Ceqli, Guaspi, Liva, Malat, Voksigid.

Figuro 5.11: la triangulo de Gnoli (1997)

La sistemo de triangulo havas longan tradicion, oni uzas ĝin ekzemple por koloroj, por fonologio, por transigo de politikaj opinioj ktp. La avantaĝo de tiu ĉi bildigo estas, ke oni povas relative precize meti sur la laterojn aŭ en la internan spacon tipojn transirajn (kun pli aŭ malpli da elementoj karakterize difinitaj per la pintoj).

Se oni volas meti pli da gravaj karakterizaĵoj ol tri, oni havas tamen problemon – tial eĉ la Gnoli-triangulon oni reformis plurfoje. Unue oni ŝanĝis la maldekstran suban angulon de logikaj lingvoj al *engineered languages* (teknike konstruitaj lingvoj), tiel plivastiginte la grupon. Estas malfacile traduki tiujn ĉi esprimojn al Esperanto. Teknike konstruitaj lingvoj en la angla estas *englangs*, mallongigo de *engineered languages*. La esprimo venas de la samradika verbo, kiu en Esperanto ne ekzistas. Similsignifa verbo estas *plani*, sed ne eblas uzi la esprimojn *planita lingvo* aŭ *planlingvo*, ĉar ili evidente jam estas uzataj. En kelkaj Esperantaj artikoloj aperas por tio la esprimo *eksperimentaj*